

Pol'nohospodárske obchodné družstvo Vehec, Družstevná 19, 094 12
Vehec, IČO: 31714838

Obchodný register Okresného súdu Prešov
oddiel: Dr. Vložka č. 295/P

V ý r o č n á s p r á v a
z a r o k 2 0 1 6

Vyhotovená dňa: 2.3.2016
Schválená dňa:

Overená audítorom dňa:

Ing. Kravec Ján
predseda predstavenstva

AUDITOVANÉ
AUDIT-POL, s.r.o.
Čermel'ská 45, 040 01 Košice
LICENCIA SKAU č. 092

Rakoci Dušan
člen predstavenstva

Správa o výsledku hospodárenia a vyhodnotenie podnikateľského zámeru POD Vehec za rok 2016

V podnikateľskom zámere na rok 2016 sme si vytýčili náročné úlohy, o ktorých sme vedeli, že ich bude ťažké splniť. Môžeme konštatovať, že v roku 2016 sa nám všetky rozhodujúce úlohy splniť podarilo ba naopak, dosiahli sme aj lepšie výsledky, ako sme si naplánovali. Pritom rok 2016 nebol rokom jednoduchým, pretože ceny mlieka, ktoré sú pre nás z hľadiska tržieb v živočíšnej výrobe najdôležitejšie v časti roka klesali a keď začali rásť, bolo to veľmi pozvoľné a nedosiahli nami predpokladanú úroveň. Ani v rastlinnej výrobe sa nám nenaplnili naše predstavy o miernom raste cien našej produkcie.

Jarné práce v roku 2016 sme zahájili s obavami, pretože ozimná repka bola zasiata za veľmi nepriaznivých podmienok a nevedeli sme ako prečká zimu. Aj keď nástup jari bol skorý, nadmerné zrážky nám neumožnili začať s prihnojovaním ozimín podľa našich predstáv. Aj preto sme sa rozhodli urobiť prvé jarné prihnojenie letecky, aby sme ozimínám zabezpečili včasnú výživu. Ukázalo sa, že to bolo správne rozhodnutie.

V živočíšnej výrobe nás potešilo, že naša vláda schválila spolu s európskou komisiou dotácie na produkciu mlieka, ktoré prispeli aj v našom podniku k zachovaniu jeho výroby.

Úsek rastlinnej výroby

Úsek rastlinnej výroby bol aj v minulom roku najväčším a najdôležitejším výrobným úsekom, ktorý v rozhodujúcej miere ovplyvňuje hospodársky výsledok nášho družstva.

V roku 2016 sme hospodárili na výmere 2.350,98 ha poľnohospodárskej pôdy. V obhospodarovanej pôde nedošlo počas minulého roku k výraznejším zmenám.

Oziminy v roku 2016 sme pestovali na výmere 698,65 ha. Aj keď sme mali zámer posilňovať výmeru pestovaných ozimín, došlo k celkovému zníženiu o 56,03 ha. Hlavný dôvod tohto zníženia bola nemožnosť výsevu ozimnej repky, ktorú sme nakoniec zasiali na výmere 69,07 ha. Naopak ozimné obilniny sme navýšili. Aj v minulom roku najdôležitejšou oziminou bola pšenica ozimná, ktorú sme pestovali na výmere 520,68 ha. Dôležitou plodinou bol aj ozimný jačmeň, pestovaný na výmere 108,90 ha. Jesenné počasie nám umožnilo zasieť ozimné obilniny za veľmi priaznivých podmienok. Mierna zima bez mrazov spôsobila, že oziminy boli v jari vo veľmi dobrej kondícii. Mierna zima však nás prinútila rozhodnejšie riešiť výskyt chorôb a škodcov na oziminách. Dosiahnuté výsledky však hovoria o tom, že sme v tomto boji boli úspešní.

Jarné osevy sme začali za pomerne priaznivých podmienok. Dobré podmienky boli na výsev jarného jačmeňa, ktorý sme osiali na výmere 89,63 ha. Aj ostatné jarné plodiny sa nám darilo siať v plánovaných agrotechnických termínoch a za dobrých vlhových podmienok. Slnčnicu sme pestovali na výmere 160,00 ha a sóju na 156,87 ha. Kukuricu na zrno a na siláž sme tak ako po iné roky pestovali na výmere 300,55 ha.

Aj po ukončení sejby bolo počasie pre vývoj plodín v našom regióne pomerne priaznivé. Nenastúpili veľké horúčavy a aj obdobia bez zrážok neboli príliš dlhé. To všetko malo pozitívny vplyv na nami pestované plodiny a predĺžené vegetačné obdobie prispelo tiež k dosiahnutiu výborných výsledkov vo výške úrod jednotlivých plodín.

Pri ozimnej pšenici sme dosiahli priemernú hektárovú úrodu 6,64 t z hektára. Aj úroda 6,40 t z hektára u ozimného jačmeňa bola veľmi dobrá na naše podmienky. Pri ozimnom jačmeni nás potešilo, že produkcia dosahovala parametre sladovníckeho jačmeňa a jeho realizácia bola za ceny, ktoré nám zabezpečili zisk z jeho pestovania. Vzhľadom na okolnosti za akých sme vysievali ozimnú repku, dosiahnutú úrodu 3,48 t z hektára môžeme považovať za dobrú. Ani realizačná cena tejto plodiny v minulom roku nebola zlá.

Ani jarné plodiny v minulom roku nás nesklamali v produkcii. Pri sóji bola dosiahnutá úroda 3,00 t z hektára, pričom všetka sója, ktorú sme pestovali na osivárske účely má dobrú klíčivosť. Aj úroda 3,50 t z hektára pri slnečnici je lepšia, ako priemerné úrody. Najviac nás potešila kukurica na zrno, pretože tu sme dosiahli úrodu 10,40 t z hektára. Ešte výraznejší nárast sme zaznamenali pri pestovaní kukurice na siláž, kde sme dosiahli úrodu 38,00 t po hektári, čo je skoro 4-násobná úroda oproti predchádzajúcemu roku. Rozhodujúci vplyv na dosiahnuté výsledky mal priaznivý priebeh počasia. Avšak nie všetky okolité poľnohospodárske podniky dosiahli takéto rekordné úrody. Aj preto treba poďakovať hlavne vedúcim pracovníkom rastlinnej výroby a mechanizácie ale aj celým kolektívom týchto výrobných úsekov, pretože takého vynikajúce výsledky sa dosiahli iba vďaka ich kvalitnej práci.

Ani kvalita zozbieranej úrody nebola zlá. Aj jarný jačmeň sme pozbierali v sladovníckej kvalite pri úrode 6,10 t z hektára. Ozimná pšenica nemala síce potravinárske parametre ale všetky obilniny, ktoré boli pestované na osivo mali dobrú kvalitu. Do budúca sa budeme snažiť udržať náš osivársky program, lebo sme presvedčení, že pestovanie osív prispieva k vyššej rentabilite produkcie rastlinnej výroby. Preto zostávame aj pri pestovaní tráv na semeno, ktoré naďalej budeme pestovať na výmere zhruba 100 ha. Takisto neupustíme od pestovania horčice, pretože aj pri nízkej úrode 0,70 t z hektára sa nám podarilo dosiahnuť zisk.

Pokiaľ máme hodnotiť výsledky hospodárenia rastlinnej výroby z ekonomického pohľadu, musíme konštatovať aj v tomto smere spokojnosť hlavne vďaka tomu, že všetky pestované plodiny dosiahli viac ako priemerné úrody. Menej sme spokojní s realizačnou cenou týchto plodín, pretože hlavne produkcia, ktorá bola realizovaná na kŕmne účely, nespĺnila naše predpoklady na ich realizáciu. Vďaka dobrej úrode nám tržby na úseku rastlinnej výroby vzrástli na 1,2 milióna eur. Vysoko vzrástol aj celkový zisk z rastlinnej výroby na hodnotu 407.000 €, čo je nárast zisku o vyše 330.000 € na tomto úseku oproti predchádzajúcemu roku. Podpísali sa pod to hlavne lepšie dosiahnuté výsledky u tržných plodín, kde sme v podstate nemali žiadnu stratovú plodinu.

Úsek živočíšnej výroby

Druhým najdôležitejším výrobným úsekom v našom družstve je úsek živočíšnej výroby. Žiaľ, tak ako vo väčšine poľnohospodárskych podnikov, aj na našom družstve nám tento úsek spôsobuje najväčšiu finančnú stratu.

Štruktúra živočíšnej výroby sa ani v roku 2016 podstatne nezmenila. Venovali sme sa chovu hovädzieho dobytká, výrobe mlieka a hovädzieho mäsa. Chov dobytká sme prevádzkali na troch hospodárskych dvoroch z ktorých najdôležitejší je hospodársky dvor Ortáše, kde produkujeme mlieko.

V minulom roku sme na hospodárskom dvore Ortáše chovali v priemere 192 ks kráv. Žiaľ, nepodarilo sa nám navýšiť celkové stavy vysokoprodukčných kráv na 200 ks ako sme mali v pláne. Teší nás však, že vzrástol počet narodených teliat o 5 ks na 188 ks. Žiaľ, v minulom roku sme zaznamenali na tomto hospodárskom dvore hromadnú nákazu, ktorá sa podpísala pod predčasné vyradenie niektorých dojníc, ale najviac škôd nám spôsobil úhyn teliat. V minulom roku nám začiatkom roka uhynulo celkove až 38 teliat. Pri kravách úhynu nenastali, naopak došlo tam k zníženiu celkových úhynov o 11 ks na 5 ks. To nám umožnilo pristúpiť k celkovému vyradeniu a odpredaju až 61 ks kráv. Vyradili sme hlavne kravy, ktoré mali zdravotné problémy a nízku úžitkovosť. Najdôležitejším ukazovateľom hospodárenia na tomto dvore je produkcia mlieka. Produkciu sa nám podarilo mierne zvýšiť na celkovú úroveň 1.207.000 litrov. Zvýšenie produkcie sa odrazilo aj na miernom navýšení úžitkovosti dojníc, keď od každej dojnice sme nadojili 17,26 litrov mlieka na deň. Práve v tomto ukazovateli ešte máme veľké rezervy a budeme ich musieť odhaľovať a zlepšovať takým spôsobom úžitkovosť. Jedným z takýchto ukazovateľov, ktorý sa nám nepodarilo v minulom roku zlepšiť je medziobdobie. Dĺžka medziobdobia v našom chove je 443 dni už druhý rok, s ktorou už dlhodobo nie sme spokojní. Veríme, že prijatím opatrení a zlepšenou prácou zootechnickej a veterinárnej služby sa nám v tomto roku podarí dosiahnuť podstatné zníženie medziobdobia a teší nás, že v súčasnom období máme veľký počet teľných kráv v našom základnom stáde.

V odbyte mlieka v minulom roku bola situácia veľmi kritická, pretože odbytové ceny mlieka práve v tomto roku dosiahli svoje dno. V našom podniku sa to podpísalo pod zníženie tržieb o skoro 39.000 € na celkovú sumu 339.000 €. Nízke ceny mlieka mali rozhodujúci vplyv na celkovú stratu 66.000 € pri jeho výrobe. Komplexom prijatých opatrení sa nám však podarilo znížiť túto stratu oproti predchádzajúcemu roku o 67.000 €. Treba povedať, že k tomu prispela aj mimoriadna dotácia z Európskej únie a ministerstva poľnohospodárstva, ktorá pomohla tomu, že sme sa výrobu mlieka v našom družstve rozhodli ponechať aj naďalej. Bez dotácií by realizačná cena mlieka dosahovala iba 0,30 € za liter. Celkovo však realizačná cena mlieka vzrástla vrátane všetkých dotácií na 0,41 €. Okrem dotácie k tomuto navýšeniu prispel aj priamy predaj nášho mlieka ako prostredníctvom nášho mliečneho expresu, tak aj prostredníctvom mliečnych automatov v mestách. Našimi vnútornými opatreniami sa nám podarilo dosiahnuť aj mierne zníženie nákladov na produkciu 1 litra mlieka na 0,46 € za liter. Tu treba povedať, že toto zníženie nákladov o 3 centy na liter nenaplnilo naše predstavy, pretože existujú podniky, ktoré majú výrobné náklady aj okolo 30 centov za liter. Preto našim zámerom v roku 2016 bolo dosiahnuť zníženie nákladov aspoň pod 0,40 € za liter, čo sa nám zďaleka nepodarilo dosiahnuť. Uvedomujeme si, že na nesplnenie tejto úlohy mala vplyv aj hromadná nákaza, avšak nemáme inú možnosť, iba ďalej dôsledne plniť všetky úlohy, ktoré nám pomôžu znížiť výrobné náklady na liter mlieka hlboko pod 40 centov za liter aby sme aj my vo výrobe dokázali dosiahnuť zisk a priblížili sa k najlepším producentom mlieka v regióne.

Druhým najdôležitejším odvetvím v živočíšnej výrobe je výroba hovädzieho mäsa, ktorú realizujeme na hospodárskom dvore vo Vechci. V roku 2016 sme na tomto hospodárskom dvore chovali v priemere 65 ks býkov vo výkrme a v zimnom období okolo 130 ks jalovic. Produktmi tohto hospodárskeho dvora sú teda vysokoteľné jalovice a hovädzie mäso. Vo výrobe hovädzieho mäsa došlo k poklesu, pretože sme znížili stavy vo výkrme

býkov. Keďže sa nám dlhodobo nedarí dosahovať v produkcii mäsa zisk, pristúpili sme v minulom roku k odpredaju zástavového výkrmového dobytku, keď sme takto odpredali mladých býkov za výhodné ceny. Aj v nasledujúcom roku, pokiaľ sa nezmenia ceny hovädzieho mäsa, budeme musieť postupovať rovnakým spôsobom a realizovať za priaznivých ekonomických podmienok predaj mladého výkrmového dobytku ako aj vysokoteľných jalovíc. Aj týmto spôsobom vieme znížiť celkové straty, ktoré neustále dosahujeme na úseku živočíšnej výroby. Vo výrobe hovädzieho mäsa sa nám aj v uplynulom roku podarilo dosiahnuť prírastok 1,12 kg na kus a deň. Čo nás menej teší, bolo to pri náklade 3,72 € na kg prírastku, čo je značné navýšenie oproti minulému roku. Komplexom prijatých opatrení sme dokázali znížiť stratu vo výkrme na 6.000 €.

Na hospodárskom dvore Juskova Voľa sme aj v minulom roku realizovali odchov jalovíc v letnom období. Zlepšenou prácou pri produkcii vysokoteľných jalovíc sa nám podarilo v minulom roku odpredať 10 ks vysokoteľných jalovíc pri dobrých trhových cenách, čo tiež prispelo k zníženiu celkovej straty na úseku živočíšnej výroby.

Pokiaľ chceme zhodnotiť z ekonomického pohľadu celú živočíšnu výrobu, môžeme konštatovať mierne zlepšenie ekonomickej situácie. Podarilo sa nám znížiť celkovú stratu o 75.000 € na celkovú sumu 194.000 €. Aj v realizácii našich produktov musíme naďalej vyhľadávať také možnosti, ktoré prispievajú k ďalšiemu znižovaniu straty v nasledujúcich rokoch. Hlavné rezervy však vidíme vo vnútri našich chovov, a preto musíme hlavnú pozornosť zamerať týmto smerom.

Úsek mechanizácie a investícií

Hlavné výkony na úseku mechanizácie predstavujú práce pre úsek rastlinnej výroby. Preto je dôležité, aby úsek mechanizácie prevádzal svoje výkony v správnych agrotechnických termínoch a za čo najvýhodnejších pôdnych podmienok. Dochvíľne plnenie úloh mechanizácie si vyžaduje aj práca v živočíšnej výrobe. V uplynulom roku sa tieto úlohy na úseku mechanizácie darilo dobre plniť. Žiaľ v nákladovej časti došlo k miernemu navýšeniu nákladov na činnosť tohto úseku o 30.000 € na celkovú sumu 708.000 €. Oproti plánu je to navýšenie iba o 8.000 €, pričom hlavný nárast predstavuje nárast odpisov. V uplynulom roku došlo k zvýšeniu odpisov o celkovú sumu 46.000 €. Aj keď priebeh počasia celkovo vyhovoval plodinám, záver roka bol poznamenaný početnými zrážkami, čo sa nepriaznivo prejavilo v náraste nákladov na tomto úseku.

Priebeh počasia spôsobil, že úsek mechanizácie dosiahol nižšie výkony o 17.000 € oproti predchádzajúcemu roku. Celkové výkony dosiahli hodnotu 680.000 €. Úsek mechanizácie má rozhodujúce výkony vo výrobných úsekoch v našom podniku. Keďže v jari nebolo možné previesť prihnojovanie pozemne a museli sme pristúpiť k leteckej aplikácii hnojív, úsek mechanizácie prišiel o prácu. Takisto v jeseni pri zbere sóje sme sa rozhodli využiť pre výmlat sóje kombajn s plávajúcou žacou lištou, ktorý nám zabezpečoval zníženie strát o 10 – 15 % oproti našim kombajnom, ktoré majú pevnú žaciu lištu. Aj to bolo príčinou toho, že úsek mechanizácie nebol schopný dosiahnuť plánované výkony. Táto skutočnosť mala aj ekonomický dôsledok a úsek mechanizácie skončil s účtovnou stratou 27.000 €.

Aj v roku 2016 sme pokračovali v naplňovaní našich investičných zámerov. Keďže sme sa nepúšťali do nejakých veľkých rekonštrukcií stavieb, voľné zdroje sme použili

na modernizáciu a obnovu nášho strojno-traktorového parku. Preto sme v minulom roku zakúpili dva výkonné traktory JOHN DEERE, jeden 7-radličný otočný pluh, veľký fekálny príves JOSKIN a discover brány KUHN. Všetky tieto stroje si vyžiadali investičný náklad 345.000 €. Väčšinu strojov sme však zakúpili s dotačnou podporou cez ministerstvo poľnohospodárstva a teší nás, že všetky dohodnuté dotácie máme k dnešnému dňu na našich účtoch.

Ekonomický úsek

V podnikateľskom zámere na rok 2016 sme si medzi hlavné ciele dali aj dosiahnutie zisku 30.000 €. Túto úlohu sa nám podarilo splniť a prekročiť. Aj hlavnú úlohu spočívajúcu v upevňovaní a posilňovaní ekonomickej sily nášho poľnohospodárskeho podniku sme si dobre plnili. Môžeme konštatovať, že po roku 2016 je náš poľnohospodársky podnik v ešte lepšej hospodárskej a ekonomickej kondícii.

Ako sme už konštatovali v predchádzajúcich častiach, rok 2016 z ekonomického pohľadu nebol jednoduchý. Nenaplnili sa naše predstavy z podnikateľského zámeru na tento rok o raste cien mlieka, ani o lepšom a výhodnejšom odbyte výrobkov rastlinnej výroby. Ekonomickú situáciu nášho podniku výrazne podporila vysoká úroda všetkých dôležitých plodín, ktoré pestuje rastlinná výroba. V živočíšnej výrobe sme sa zamerali hlavne na odhaľovanie vnútorných rezerv ako v nákladovej oblasti, tak aj na výstupe, kde sme hľadali možnosti výhodnejšej realizácie našej produkcie. K zlepšeniu ekonomickej situácie na úseku živočíšnej výroby prispeli aj mimoriadne dotácie na mlieko a prvýkrát v tomto plánovacom období Európskej únie vyplatené dotácie na dobré životné podmienky zvierat.

Vynaložené úsilie sa pretavilo do rastu tržieb na celkovú hodnotu 1.728.000 €, čo predstavuje zvýšenie tržieb o 188.000 €. Prijaté opatrenia prispeli aj k rastu pridanej hodnoty na sumu 559.000 €, čo vlastne odráža výrazné zvýšenie produktivity našej práce. Súbor týchto opatrení a výsledkov sa prejavil v dosiahnutom zisku skoro 167.000 €. Oproti strate v roku 2015 v hodnote 182.000 € je to výrazné zlepšenie hospodárskeho výsledku družstva v tomto roku.

Predstavenstvo nenavrhuje rozdeliť tento zisk, aby bolo možné o jeho použití rozhodnúť v budúcich rokoch.

Dobrá vývoj ekonomických ukazovateľov vyplýva aj z pomeru záväzkov a pohľadávok. Z obchodného styku evidujeme ku koncu roka 2016 záväzky v sume 132.000 €, ktoré sú kryté pohľadávkami v sume 169.000 €. Je potešiteľné, že žiadne pohľadávky v tomto roku neevidujeme ako nevyhnutné a všetky budú zaplatené. Ani v uplynulom roku družstvo nepotrebovalo pre svoju prevádzku a plnenie si svojich finančných povinností žiaden úver aj napriek tomu, že sme do majetku družstva investovali značné objemy finančných prostriedkov. V minulom roku sme členom družstva a vlastníkom DPL v zmysle uznesenia VČS vyplátili zo schválenej sumy 88.720 € čiastku 73.644 €. Členovia, ktorí si dividendy doteraz nevybrali tak môžu urobiť aj v tomto roku. Naopak na finančných účtoch ku koncu roka sme evidovali skoro 800.000 €, ktoré nám umožnia v roku 2017 rozvíjať naše podnikateľské aktivity tak, aby prospeli ďalšiemu rozvoju družstva.

Okrem investícií do majetku, ktoré boli spomenuté v predchádzajúcich častiach, sme v minulom roku nezabudli ani na investície do pôdy. V minulom roku sme nakúpili 13,5 ha

poľnohospodárskej pôdy v celkovej sume 18.000 €. Najviac pôdy sa nakúpilo v katastroch Čemerné a Juskova Voľa. Predstavenstvo doporučuje zvýšiť cenu tým, ktorí sa rozhodnú pre predaj svojej pôdy pre naše družstvo, aby sme mohli v roku 2017 zakúpiť väčšiu výmeru pôdy.

Uvedomujeme si, že náš poľnohospodársky podnik sa rozvíja aj vďaka dobrej práci jeho bývalých zamestnancov a členov, ktorí sú už na zaslúžilom odpočinku. Aj preto sme ponechali nárok na naturálnu dávku v rovnakej výške ako v predchádzajúcich rokoch. Podobne pristupujeme aj k príprave záhumienkov, pretože ani táto činnosť pre nás nie je zisková, ale chápeme ju ako pomoc našim členom.

Na odplatu očakávame, že naši členovia, prenajímatelia pôdy a obyvatelia tohto regiónu budú aj naďalej chápať pôsobenie nášho poľnohospodárskeho družstva ako prínos pre seba a svojich spoluobčanov a budú chrániť jeho dobré meno. Očakávame väčšie pochopenie od našich spoluobčanov pre niektoré naše činnosti, ktoré určitým spôsobom znepríjemňujú ich životné podmienky.

Podnikateľský zámer Poľnohospodárskeho obchodného družstva Vehec na rok 2017

Podnikateľský zámer družstva na rok 2017 pripravilo predstavenstvo družstva s cieľom aj v nasledujúcom roku zabezpečiť plynulý rozvoj nášho poľnohospodárskeho družstva. Rok 2017 bude pre nás určite rokom náročným. Obávame sa, že po dlhých rokoch možno budeme musieť vykonať vyorávku niektorých ozimín, pretože podmienky v jeseni a priebeh zimy tomu nasvedčujú. V živočíšnej výrobe by však mal pretrvávajúť stabilný rast cien a veríme, že odbytové ceny mlieka sa ustália na úrovni nad 0,30 € za liter. V mierny rast cien dúfame aj za produkty rastlinnej výroby. Určite nás nepotešia však vyššie ceny za pohonné hmoty a neprehľadná situácia je aj pri stanovení cien za ostatné energie. V dotačnej politike zrejme nenastanú žiadne prekvapenia a hlavne priame platby ostanú na rovnakej úrovni ako v minulom roku. Bude na nás, aby sme splnili všetky podmienky, ku ktorým sme sa zaviazali pri prijímaní dlhodobých záväzkov na ochranu biotopov a na dobré životné podmienky dojníc tak, aby sme aj v tomto roku dostali maximálne možné dotácie.

Aj keď počasie aj v tomto roku bude mať rozhodujúci vplyv na výšku úrod a ťažko zopakujeme výsledky z predchádzajúceho roku, urobíme všetko pre to, aby sme splnili úlohy plánované na úseku rastlinnej výroby svojou dobrou prácou.

Úsek rastlinnej výroby

Rastlinná výroba bude aj v roku 2017 najdôležitejším výrobným úsekom družstva. Predpokladáme, že budeme hospodáriť na výmere 2.350 ha poľnohospodárskej pôdy. Väčšie zmeny nastanú v štruktúre osevu, vyplývajúce hlavne z nepriaznivého počasia pri sejbe ozimných obilovín.

Pšenicu ozimnú máme tohto roku vysiatu iba na výmere 320 ha. Oproti predchádzajúcemu roku, keď sme mali pšenicu ozimnú osiatu na výmere 520 ha, je to zníženie o 200 ha. Daždivé počasie v jeseni 2016 nám však neumožnilo naplniť plánovaný osev a aj z výmery, ktorú sme stihli zasieť, máme obavy ako prežila zimu a či niektoré plochy práve ozimnej pšenice nebude nutné v jari vyorať. Aj napriek tomu pri pestovaní ozimnej pšenice plánujeme dosiahnuť priemernú úrodu 5 ton z hektára. Iba 40 ha osiatej plochy bude potrebných pre našu živočíšnu výrobu. Ostatnú produkciu budeme realizovať na trhoch či už ako osivo na potravinárske účely alebo ako krmivo podľa kvality a možnosti realizácie. Sme presvedčení, že plánovaná odbytová cena 135 € za tonu bude minimálna, ktorú sa nám podarí dosiahnuť. Druhou najdôležitejšou ozimnou obilninou je ozimný jačmeň, ktorý budeme pestovať na výmere 135 ha. Tu plánujeme dosiahnuť priemernú hektárovú úrodu 4,9 tony z hektára. Rozhodujúcu produkciu z tejto výmery chceme zrealizovať ako osivo alebo ako sladovnícky jačmeň tak ako v minulých rokoch. Oproti predchádzajúcemu roku došlo k výraznému navýšeniu v pestovaní ozimnej repky. Keď rok predtým sa nám podarilo zasieť iba 68 ha, v tomto roku máme ozimnú repku vysiatu na výmere 187 ha. U ozimnej repky plánujeme dosiahnuť priemernú hektárovú úrodu 2,8 tony z hektára. Pri plánovanej realizačnej cene 357 € za tonu by nám mala zabezpečiť zisk pri pestovaní tejto plodiny. Pomerne vysoká plánovaná realizačná cena je zabezpečená odbytovými zmluvami, ktoré sme uzatvorili na podstatnú časť produkcie ešte v minulom roku.

Na ostatných výmerách plánujeme v jarných mesiacoch vysieť jarné plodiny. Jarný jačmeň plánujeme osieť na výmere 120 ha a dosiahnuť úrodou 4,2 tony z ha. Slnečnicu budeme pestovať tak ako v minulom roku na výmere 140 ha pri plánovanej úrode 2,8 ton. Na výmere 133 ha a plánovanej úrode 2,8 t z hektára budeme pestovať sóju, pričom významná časť tejto produkcie bude určená na osivárske účely.

Trvalo významnou jarnou plodinou je kukurica, ktorej pestovanie má v našom podniku nezastupiteľné miesto. Zrnovú kukuricu budeme v tomto roku pestovať na výmere 300 ha s plánovanou úrodou 8,2 tony. Pre potreby živočíšnej výroby budeme pestovať kukuricu na siláž na výmere 85 ha, pri plánovanej úrode 32 tony z ha zelenej hmoty. Práve pri kukurici dochádza k výraznému navýšeniu osiatych plôch keďže v dôsledku nepriaznivého počasia sme nestihli vysieť v jeseni na plánovanej výmere ozimnú pšenicu.

V osevnom postupe máme aj pestovanie tráv na semeno. Keďže pri ich pestovaní sa nám dlhodobo darí dosahovať dobré výsledky, snažíme sa tento program stabilizovať, pretože je rentabilný. Trávy na semeno pestujeme na výmere 110 ha. Hlavne kvôli možnosti prerušenia pestovania týchto tráv inou plodinou sme zaradili do osevného postupu aj pestovanie horčice. V tomto roku ju vysejeme na výmere 50 ha. Jej pestovaním zabezpečíme vyčistenie málo kvalitných pôd od burín pred ďalším výsevom tráv na semeno.

Veríme, že priebeh počasia v tomto roku nám umožní naplniť všetky plánované ciele na tomto úseku a aj realizácia na trhu bude minimálne v plánovaných cenách. Splnenie týchto

cieľov nám zabezpečí dosiahnutie zisku z výroby v sume 120.000 € a celkový zisk z úseku rastlinnej výroby po započítaní dotácií a režijných nákladov v sume 360.000 €.

Úsek živočíšnej výroby

Na úseku živočíšnej výroby pracuje najvyšší počet našich zamestnancov. Je to druhý najdôležitejší výrobný úsek v našom družstve. Musíme žiaľ konštatovať, že ekonomické výsledky tohto úseku nám dlhodobo robia problémy, pretože každoročne dosahujeme stratu. Keď chceme živočíšnu výrobu udržať, neostáva nám nič iné iba kvalitnejšie pracovať pri výrobe produkcie tohto úseku a hľadať lepšie odbytové možnosti jeho produktov tak, aby sa nám stratu podarilo aspoň znižovať.

Hospodársky dvor Ortáše je z tohto úseku najdôležitejší, pretože sa tam realizujú najväčšie výkony. Hlavným produktom vyrábaným na tomto dvore je kravské mlieko. Očakávame, že v roku 2017 dôjde k vyššej produkcii a pri realizácii dosiahneme lepšie realizačné ceny.

Postupnými krokmi sa nám každoročne darí zvyšovať množstvo vyprodukovaného a odpredaného mlieka. Aj v pláne na rok 2017 počítame s nárastom produkcie o 60.000 litrov na celkový objem 1.266.000 litrov. Treba povedať, že túto skutočnosť chceme dosiahnuť výlučne zvýšením dojivosti našich dojníc, pretože v danej situácii nepočítame s nárastom stavov dojníc. Aj preto je táto úloha náročná a bude si vyžadovať na svoje splnenie nemalé úsilie. Predpoklady na jeho splnenie sú vytvorené v dlhodobo sa zlepšujúcej krmovínovej základni ale aj v kvalite dojníc, ktorú zabezpečujeme každoročnou brakáciou stáda na úrovni 25 – 30 %. Veríme, že nastal čas, keď budeme dosahovať dobré výsledky v zabrezávaní dojníc a k predĺženiu ich životnosti.

K zníženiu straty na tomto hospodárskom dvore a na celom úseku živočíšnej výroby v posledných rokoch prispieva aj produkcia plemenných býkov. Začína sa nám dariť čerpať plody skutočnosti, že chov slovenského strakatého dobytká na tomto hospodárskom dvore je šľachtiteľským chovom a preto aj v tomto roku plánujeme odpredať 5 plemenných býkov.

Najdôležitejším spôsobom, ktorým musíme zvyšovať rentabilitu výroby kravského mlieka je znižovanie nákladov na jeho výrobu. Žiaľ v roku 2016 sa nám nepodarilo celkom naplniť plánované zámery. Aj preto hlavnou a najdôležitejšou úlohou v roku 2017 bude zamerať sa na dosiahnutie poklesu vlastných nákladov pod 40 centov za liter vyprodukovaného mlieka. Predpoklady na dosiahnutie tohto cieľa sú vytvorené, preto sa budeme musieť zamerať na jeho splnenie. Musíme si uvedomiť, že od tejto skutočnosti závisí aj ďalší chov dojníc v našom podniku. Jednou z ciest na splnenie tejto úlohy je aj skrátenie medziobdobia. Musíme vynaložiť maximálne úsilie aby obdobie medzi dvoma oteleniami dojnice bolo blízko 420 dní. Svoju pozornosť zameriame aj na zabrezávanie kráv. Problémom v minulosti bola vysoká potreba inseminačných dávok na jedno zabreznutie. Aj preto je úlohou v tomto roku dosiahnuť menej ako dva inseminácie na jednu dojnicu. Pri znižovaní nákladov na liter mlieka má rozhodujúce zastúpenie náklad na kŕmny deň. Veľmi pozorne budeme musieť zvažovať hlavne nákup komponentov do výroby kŕmnych zmesí tak, aby každé euro bolo vynaložené racionálne aj s ohľadom na dlhodobšie dôsledky na zdravotný stav našich dojníc. Uvedomujeme si, že rozhodujúce slovo pri plnení týchto náročných cieľov bude mať pracovný kolektív na hospodárskom dvore. Keďže výsledky

v chove, ktoré chceme dosiahnuť, sa blížia k výsledkom špičkových chovateľov slovenského strakatého dobytku na Slovensku, aj nároky na pracovný kolektív sú veľmi vysoké. Od vedúcich pracovníkov na tomto hospodárskom dvore bude závisieť, aby sa podarilo vytvoriť kolektív, ktorý si bude zodpovedne plniť všetky svoje povinnosti na všetkých pozíciách, pretože každé zaváhanie v ich práci sa výrazne negatívne odrazí na dojivosti dojníc.

Sústavnú pozornosť musíme venovať aj kvalite objemových krmív. Vieme ich vyrobiť dostatočné objemy a v požadovanej štruktúre. Od spolupráce úseku živočíšnej a rastlinnej výroby však závisí kvalita vyrobených objemových krmív. A v tomto smere ešte máme značné rezervy. Budeme sa musieť viac zameriavať na využitie našich miestnych podmienok a snažiť sa do krmných dávok zapracovať seno a trávne senáže, ale v takej kvalite, aby nemali negatívny vplyv na produkciu mlieka a zdravotný stav dojníc.

Od kolektívu zamestnancov na hospodárskom dvore Ortáše bude závisieť aj splnenie úlohy dosiahnuť narodenie minimálne 191 ks teliat. Splnenie tejto úlohy si bude vyžadovať ako zníženie úhynu, zlepšenie zdravotného stavu dojníc, tak aj zlepšenie starostlivosti o celé stádo.

Situácia na trhu s mliekom v tomto roku dáva predpoklad, že odbytová cena surového kravského mlieka bez dotácií by mohla v priemere dosiahnuť viac ako 0,30 € za liter. Ak sa nám podarí naplniť všetky tieto úlohy, veríme, že celková strata na hospodárskom dvore Ortáše bude oproti roku 2016 podstatne nižšia a nepresiahne 30.000 €.

Druhým najdôležitejším dvorom v živočíšnej výrobe je hospodársky dvor Vehec. Ani v roku 2017 nepočítame s výraznou zmenou stavov a štruktúry tu chovaného dobytku. Hlavnou úlohou na tomto hospodárskom dvore bude dosiahnuť prírastok minimálne 1,12 kg na kus a deň. Cieľom bude aj znížiť náklady na dosiahnutie tohto prírastku. Aj tu hlavnú úlohu bude zohrávať kvalita objemových krmív a dobrá práca kolektívu. Na strane odbytu budeme realizovať aj odpredaj mladého zástavového dobytku, pokiaľ realizačné ceny budú zaujímavé. Ak sa nám podarí naplniť všetky tieto ciele, hospodársky dvor by mohol skončiť rok bez straty.

Hospodársky dvor Juskova Voľa budeme aj v roku 2017 využívať na sezónny odchov jalovíc. Hlavnou úlohou tohto hospodárskeho dvora je teda vyprodukovať v čo najväčšom množstve kvalitné vysokoteľné jalovice. Aj tu naplnenie tejto úlohy závisí od dobrej práce ošetrovateľov, pretože včasné zabrezávanie jalovíc je rozhodujúce. Väčšiu pozornosť budeme musieť venovať aj kvalite pastvy a veľmi zodpovedne posúdiť potrebu prikrmovania jalovíc. Za predpokladu, že si všetky tieto úlohy svedomite splníme, budeme môcť odpredať aj minimálne 10 ks vysokoteľných jalovíc, ktoré vieme zrealizovať pri cene, ktorá zabezpečuje zisk z ich produkcie.

Vonkajšie ekonomické podmienky pre živočíšnu výrobu ani v roku 2017 nebudú ideálne, ale malo by dôjsť k ich zlepšeniu a teda aj k zlepšeniu celkovej ekonomickej situácie na tomto úseku. Aj keď hlavným zmyslom každého podnikania je tvorba zisku z výroby, na tomto úseku budeme radi keď sa nám podarí znížiť stratu za celý tento úsek na menej ako 100.000 € za rok 2017.

Úsek mechanizácie a investičnej výstavby

Do roku 2017 sme vstúpili s pomerne nízkymi cenami pohonných hmôt. Je predpoklad, že počas roka dôjde k ich miernemu rastu. Nie je jasný ani vývoj cien ostatných energií, čo všetko musí byť zohľadnené v pláne na tomto úseku pre nasledujúci rok. Úsek mechanizácie si pre rok 2017 stanovil dosiahnuť vyrovnaný hospodársky výsledok s nákladmi a výkonmi na úrovni 730.000 €. V roku 2017 zatiaľ nepočítame s veľkými investičnými akciami cez projektové podpory. Aj keď máme na poľnohospodárskej platobnej agentúre už dva roky podaný projekt na rekonštrukciu maštalne na Juskovej Voli, ešte stále o ňom nebolo rozhodnuté. V prípade, že by došlo k jeho schváleniu, predstavenstvo rozhodne, či by sme s realizáciou tohto projektu začali ešte v tomto roku. Aj preto v roku 2017 neplánujeme rozsiahle investície ani do strojno-tractorového parku. Celkovo na nákup strojov plánujeme vynaložiť okolo 120.000 €, pričom by sme zakúpili hrabačku, zabezpečili mostovú váhu na váženie kamiónov a ku kombajnu lištu, ktorá zabezpečí zber sóje pri podstatne nižších stratách, ako pri klasickom stole. Ani pri rekonštrukcii stavieb neplánujeme robiť rozsiahle investície. Chceme opraviť iba strechy na pozberových halách, opraviť okná, podlahy a vodovod, na čo predpokladáme vynaložiť celkovo okolo 60.000 €. Všetky tieto investície a rekonštrukcie budú realizované z vlastných zdrojov, pretože projektové podpory do roku 2020 sú už v rozhodujúcej miere vyčerpané.

Ekonomický úsek

Aj na tomto úseku predstavenstvo vytýčilo najdôležitejšie úlohy pre rok 2017. Je zrejmé, že celkový ekonomický výsledok v hospodárskom roku 2017 bude závisieť aj od toho, ako sa nám bude dariť udržať na rozumnej výške vstupy do výroby. V realizácii našej produkcie nemôžeme počítať s nejakým výraznejším rastom cien ani v rastlinnej, ani v živočíšnej výrobe, aj keď mierne zlepšenie tam zrejme nastane. V rastlinnej výrobe neočakávame dosiahnutie rekordných úrod aké boli v roku 2016, avšak plánované úrody sú nastavené reálne a sme presvedčení, že sa nám ich podarí dosiahnuť.

V živočíšnej výrobe okrem lepších odbytových cien mlieka budeme musieť popracovať hlavne na zlepšení produkčných ukazovateľov. Zlepšením práce celých pracovných kolektívov sa nám podarí znížiť úhyn a zlepšenie celkového zdravotného stavu. Vedúci pracovníci budú musieť zodpovedne vynakladať každé euro tak, aby sme dosiahli plánované zníženie straty. V značnej miere dosiahnutie tejto úlohy bude závisieť aj od plánovaného predaja zástavového dobytku do zahraničia.

Po zvážení všetkých okolností a možností si predstavenstvo poľnohospodárskeho družstva dáva za cieľ dosiahnuť v nasledujúcom roku zisk vo výške 30.000 €. Vychádzajúc zo súčasnej dobrej finančnej situácie nášho poľnohospodárskeho družstva, predstavenstvo navrhuje vyplatiť po žatve v roku 2017 dividendy za rok 2012 vo výške 4 % majetkového podielu. Na splnenie tejto úlohy plánujeme vynaložiť celkovo 141.705 €. Splnenie úlohy bude možné bez čerpania úverov z vlastných zdrojov.

Okrem investícií do strojno-tractorového parku tak, ako bolo uvedené skôr neplánujeme veľké investície. Ministerstvo poľnohospodárstva nevydalo ďalšie výzvy na podávanie projektov, do ktorých by sme sa mohli zapojiť. V prípade, že vyhodnocovaný projekt na rekonštrukciu maštalne na Juskovej Voli, bude schválený a začali by sme s jeho realizáciou už v tomto roku, počítame na jeho realizáciu požiadať o preklenovací úver.

Aj v roku 2017 plánujeme pokračovať v nákupe poľnohospodárskej pôdy. Predstavenstvo rozhodlo, že na nákup pôdy vyčleníme v tomto roku celkove 50.000 €. Keďže v minulom roku sme nedokázali vyčerpať celkový objem vyčlenených finančných prostriedkov, predstavenstvo schválilo zvýšiť ponúkanú cenu za nákup poľnohospodárskej pôdy na 1.800 € za ha ornej pôdy a 1.100 € za ha trvalých trávnych porastov, od 1.4.2017.

Na vedúcich pracovníkoch bude záležať aj skutočnosť, aby nebol výrazne prekročený plánovaný objem mzdových prostriedkov. Od nového roku platí nový zákon o vyššej minimálnej mzde a predstavenstvo rozhodlo aj o navýšení miezd v priemere o 3% pre všetkých zamestnancov družstva. Mzdová úroveň našich zamestnancov prispieva k ich stabilizácii a vytváraniu kvalitných kolektívov. Kde sa nám už dlhšie nedarí vytvoriť dobrý kolektív bez fluktuácie, to je hospodársky dvor na Ortášoch. Aj toto je hlavná úloha vedúcich pracovníkov na tomto hospodárskom dvore.

V roku 2017 počítame s výplatou nájomného za hektár poľnohospodárskej pôdy tak, ako v minulom roku a veríme, že pri výplate nájmov nedôjde k žiadnym zádrhám. Takisto umožníme našim prenajímateľom vybrať si nájom v naturálnych dávkach.

Predstavenstvo sa snažilo vyčleniť finančné prostriedky v dostatočnej výške pre našich zamestnancov, aby boli motivovaní ku kvalitnej práci pre náš poľnohospodársky podnik. Preto došlo aj v tomto roku k navýšeniu ich základných miezd. Sme vďační aj za dôveru našim členom a vlastníkom družstevných podielnických listov, preto chceme aj v tomto roku vyplatiť dividendy. Samozrejme nezabúdame ani na vlastníkov pôdy, ktorým za celú existenciu družstva každý rok vyplácame dohodnutý nájom. Keďže so znižovaním nezamestnanosti aj v našom regióne musíme väčšiu pozornosť venovať našim zamestnancom, v tomto roku posilníme náš sociálny fond tak, aby sme im mohli ponúknuť aj nové benefity. V roku 2017 zostanú v platnosti príplatky ku strave, nebudeme zvyšovať cenu za prevedené práce na záhumienkoch, zachováme nárok našich bývalých zamestnancov, ktorí sú v dôchodku na naturálne dávky. Aj keď v predaji mlieka z automatov a z nášho mliečneho expresu nedosahujeme výraznejšie zisky, plánujeme to zachovať ako službu našim spoluobčanom aj naďalej.